

Nr 216

Svenska Industritjänstemannaförbundet

mot

Bengt Thörns Verktygs Aktiebolag i Farsta.

Arbetsgivare har befunnits skadeståndsskyldig för underlåtenhet dels att enligt 13 § medbestämmandelagen primärförhandla angående ändring av arbetsförhållandena för arbetstagare som tillhör arbetstagarorganisation i förhållande till vilken arbetsgivaren inte är bunden av kollektivavtal, dels att enligt 16 § medbestämmandelagen medverka till att sammanträde för förhandling skulle komma till stånd inom två veckor från mottagandet av motpartens förhandlingsframställning.

Bolaget är ej medlem i någon arbetsgivarorganisation. Mellan parterna gäller inte något kollektivavtal. På förhållandet mellan dem är däremot följande bestämmelser i medbestämmandelagen tillämpliga i den utsträckning som anges i bestämmelserna.

11 §

Innan arbetsgivare beslutar om viktigare förändring av sin verksamhet, skall han på eget initiativ förhandla med arbetstagarorganisation i förhållande till vilken han är bunden av kollektivavtal. Detsamma skall iakttagas innan arbetsgivare beslutar om viktigare förändring av arbets- eller anställningsförhållandena för arbetstagare som tillhör organisationen.

Om synnerliga skäl föranleder det, får arbetsgivaren fatta och verkställa beslut innan han har fullgjort sin förhandlingsskyldighet enligt första stycket.

13 §

Om fråga särskilt angår arbets- eller anställningsförhållandena för arbetstagare som tillhör arbetstagarorganisation i förhållande till vilken arbetsgivaren inte är bunden av kollektivavtal, är arbetsgivaren förhandlingsskyldig enligt 11 och 12 §§ mot den organisationen.

16 §

Part som vill förhandla skall göra framställning hos motparten om förhandling. Om motparten begär det, skall framställningen vara skriftlig och ange den fråga om vilken förhandling påkallas.

I annat fall än som avses i 11-13 §§ skall, om parterna ej enas om annat, sammanträde för förhandling hållas inom två veckor efter det att motparten har fått del av förhandlingsframställningen, när motparten är enskild arbetsgivare eller lokal arbetstagarorganisation, och annars inom tre veckor efter det att framställningen har kommit motparten till handa. Det ankommer i övrigt på parterna att bestämma tid och plats för förhandlingssammanträde.

Medlemmen i SIF Carina Holmberg anställdes den 1 maj 1976 hos bolaget som ekonomiassistent. Hon undergick i december 1976 en lungoperation och var därefter sjukskriven till den 20 juni 1977. I ett den 6 april 1977 dagtecknat brev till Carina Holmberg uttalade bolaget, att det var nödgat att omplacera Carina Holmberg på någon annan tjänst samt att det säkert skulle kunna skapa en tjänst på någon avdelning som behövde förstärkning.

SIF har i målet gjort gällande, att bolaget innan det beslöt att omplacera Carina Holmberg bort enligt 13 § medbestämmandelagen ta initiativ till förhandling med SIF. SIF, som i brev den 13 april 1977 till bolaget begärde förhandling i anledning av omplaceringsbeslutet, har vidare hävdad, att bolaget åsidosatt sin skyldighet enligt 16 § medbestämmandelagen att medverka till att förhandling kom till stånd inom 14 dagar efter det att bolaget fick del av SIF:s begäran om förhandling.

Mot denna bakgrund har SIF yrkat, att bolaget måtte åläggas att till SIF utge allmänt skadestånd dels med 10 000 kr för brott mot 13 § medbestämmandelagen, dels med 2 000 kr för brott mot 16 § i lagen.

Bolaget har vitsordat, att det ej tagit initiativ till förhandling med SIF innan brevet den 6 april 1977 avläts till Carina Holmberg liksom att det inte varit någon kontakt mellan parterna inom 14 dagar efter det att bolaget erhöll SIF:s brev av den 13 april 1977. Bolaget har emellertid bl a gjort gällande, att omplaceringen inte varit en sådan fråga som omfattas av skyldighet att ta initiativ till förhandling, att sådan skyldighet i varje fall vikit till följd av nödsituation, att frågan om eventuellt brott mot 16 § medbestämmandelagen måste ses i belysning av att bolaget varit i tidsnöd, samt att bolagets handlande skall bedömas mot bakgrund av att medbestämmandelagen vid den aktuella tidpunkten endast var några månader gammal. Med hänsyn härtill har bolaget i första hand bestritt skadeståndsskyldighet samt i andra hand, därest sådan skyldighet i och för sig skulle anses föreligga, yrkat jämkning av skadestånden till noll eller i varje fall till betydligt lägre belopp än de som begärts av SIF.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Till utveckling av talan har parterna anfört i huvudsak följande.

SIF

Carina Holmberg hade sedan 1969 hos andra arbetsgivare sysslat med den typ av ekonomiarbete som hon utförde i sin anställning som ekonomiassistent hos bolaget. När hon den 20 juni 1977 återkom i tjänst efter sin sjukfrånvaro tilldelades hon helt andra arbetsuppgifter. Hon placerades till en början på bolagets inköpsavdelning, där hon bl a fick syssla med att upprätta prislistor. Efter semester i juli ombads Carina Holmberg att överta

det arbete som tidigare ankommit på bolagets växeltelefonist. Denna hade nämligen erbjudits och godtagit Carina Holmbergs gamla tjänst som ekonomiassistent, sedan Carina Holmbergs efterträdare på tjänsten slutat. I detta läge hade bolaget alltså möjlighet att låta Carina Holmberg återfå sin gamla tjänst, men bolaget underlät att tillvarata denna möjlighet. Carina Holmberg arbetade härefter som växeltelefonist till början av oktober, då hon fick återgå till inköpsavdelningen och sina tidigare arbetsuppgifter där.

Enligt SIF:s mening är omplaceringen av Carina Holmberg från de särskilda arbetsuppgifter som var förenade med ekonomiassistenttjänsten till tjänst på annan avdelning en sådan fråga som omfattas av skyldighet för arbetsgivaren att ta initiativ till förhandling innan han beslutar i frågan. Några sådana synnerliga skäl som enligt 11 § medbestämmandelagen kan befria från nämnda skyldighet har ej förelegat. Eftersom förhandlings-skyldigheten skall fullgöras gentemot den organisation arbetstagaren tillhör finns anledning framhålla, att Carina Holmberg redan när hon anställdes i bolaget upplyste om att hon var medlem i SIF.

Sedan bolaget i brevet den 6 april 1977 till Carina Holmberg meddelat henne sitt omplaceringsbeslut, vände sig Carina Holmberg till SIF. I anledning härav anförde SIF i brev den 13 april 1977 till bolaget följande.

Med anledning av att Ni beslutat omplacera Carina Holmberg, som är medlem hos oss, får vi härmed begära förhandling och emotser förslag till tid och plats för denna.

Vi förbehåller oss rätten att återkomma med krav på skadestånd för brott mot medbestämmandelagens § 13.

Bolaget lät sig emellertid inte avhöra i anledning av brevet, och SIF skrev därför ett nytt brev till bolaget, dagtecknat den 28 april 1977, vari SIF anförde:

Betr Carina Holmberg

Då vi ännu ej erhållit svar på vår begäran om förhandling av 1977-04-13 i rubricerade ärende uppmanar vi Er att *omgående* ta kontakt med oss för överenskommelse om tid och plats för förhandlingen.

Vi erinrar om Er skyldighet enligt lag att ställa upp till begärd förhandling inom två veckor från det förhandlingen begärts.

Först i ett den 5 maj 1977 dagtecknat brev till SIF besvarade bolaget SIF:s förhandlingsframställning samt uttalade, under åberopande av SIF:s brev den 28 april, att bolaget var berett att förhandla i slutet av vecka 19.

Förhandling kom till stånd den 12 maj 1977. Trots denna förhandling och efterföljande skriftväxling kunde man inte nå fram till en lösning av sitt mellanhavande.

Bolaget

När Carina Holmberg anställdes som ekonomiassistent, innebar detta ej att hon fick tjänst som bokförerska. Bolagets bokföring sköts nämligen med databehandling efter ett mönster som lagts upp särskilt för bolaget. Med hänsyn härtill kan Carina Holmbergs tidigare erfarenheter knappast ha haft särskild betydelse för hennes uppgifter på ekonomiavdelningen. Dessa uppgifter bestod huvudsakligen av kontering och arbete med verifikationer. Till följd av Carina Holmbergs sjukfrånvaro kom arbetet på ekonomiavdelningen att släpa efter. Detta ledde i sin tur till att bolagets bokföring inte kunde skötas kontinuerligt. Bolagets revisor vid namn Holger Blideman framställde erinringar häremot. För att komma till rätta med problemet försökte bolaget till en början att anskaffa en vikarie för Carina Holmberg. Detta misslyckades emellertid, och revisorn skrev till sist ett den 29 mars 1977 dagtecknat brev till företaget, vari han anförde följande.

Jag återkommer till tidigare framförda muntliga anmärkningar betr. arbetet på ekonomiavdelningen. Trots dessa påpekanden synes någon förbättring ej ha skett på avdelningen. Jag kan ej längre nöja mig med Ert svar, att Ni söker någon person på vikariat. Jag hänvisar i detta sammanhang till bokföringslagens § 8, 2 st och kräver omedelbara åtgärder för att tillrättalägga påtalad eftersläpning. Om så ej sker måste jag överväga, att officiellt påtala förhållandet i revisionsberättelsen.

Mot denna bakgrund blev bolaget nödsakat att söka en ordinarie befattningshavare på Carina Holmbergs tjänst, vilket måste leda till att Carina Holmberg omplacerades. Bolaget skrev därför det tidigare berörda brevet den 6 april 1977 till Carina Holmberg, vilket undertecknades på bolagets vägnar av dess styrelse, Bengt Thörn, och som har följande lydelse.

Bästa Carina.'

Jag har åter fått höra att läkarna aviserat Dig en ny sjukperiod.

Jag beklagar detta och hoppas verkligen att Du snart skall bli återställd från Din sjukdom.

Mitt problem är emellertid, som Du säkerligen förstår, att få arbetena här att flyta. Vi har haft mycket stora svårigheter på Din post p g a de ofta förekommande bortovaro-perioderna.

Från vår revisor har jag nu återigen fått anmärkning på förhållandet. Bokföringsarbetena måste skötas löpande, det är ett ostridigt faktum. Övrig personal arbetar i ständig tidspress. Detta har tvingat mig att omdisponera Dina nuvarande sysslor och att lösa problemet på något sätt.

Vi nödgas därför att omplacera Dig på någon annan tjänst i företaget. F n råder det naturligtvis svårigheter, men vi skall säkert kunna skapa en tjänst på någon avdelning som behöver förstärkning. Givetvis utgår oförändrad lön.

Att få arbeta med något nytt tror jag blir stimulerande för Dig, och gör tillvaron och hälsan gott.

Väklkommen när Du blivit riktigt frisk och känner Dig arbetssugen.

Såsom framgår av brevet var ej fråga om att skilja Carina Holmberg från hennes anställning eller att ändra på hennes lön. Vad som berördes var

endast själva arbetsuppgifterna - vilka såsom tidigare framgått ej omfattade något mera kvalificerat bokföringsarbete - medan anställningsvillkoren i övrigt givetvis skulle vara oförändrade. Enligt bolagets mening bör omplaceringen därför inte anses som en sådan viktigare förändring av arbets- eller anställningsförhållandena som enligt medbestämmandelagen medför s k primär förhandlingsskyldighet. Under alla omständigheter måste beaktas den nödsituation, vari bolaget befunnit sig till följd av arbetets eftersläpning samt revisorns anmärkningar, och som föranledde att bolaget ej kunde låta ekonomiassistenttjänsten förbli obesatt. Med hänsyn härtill måste sådana synnerliga skäl anses ha förelegat, vilka befriar arbetsgivaren från skyldighet att förhandla innan han fattar sitt beslut. I sammanhanget bör påpekas, att en fortsatt eftersläpning inneburit brott mot aktiebolagslagen. Det finns även anledning framhålla, att en förhandling varit meningslös i så måtto, att den ej kunnat leda till annan åtgärd än den bolaget varit tvungen att vidta, nämligen att besätta ekonomiassistenttjänsten med ny innehavare.

När bolaget sände brevet den 6 april 1977 till Carina Holmberg kände bolagets företrädare inte till medbestämmandelagens bestämmelser. Denna lag hade ju trätt i kraft så pass nyligen som den 1 januari 1977. Betzholtz, som hade ansvar för personalfrågorna, saknade dessutom kännedom om att Carina Holmberg var medlem i SIF.

Det är riktigt, att bolaget erhållit breven den 13 och den 28 april 1977 från SIF. Det var först genom det senare brevet som bolaget fick reda på den av SIF återopade regeln om förhandling inom två veckor från förhandlingsframställning. Bolaget besvarade brevet genom eget brev den 5 maj till SIF, vari bolaget meddelade, att det var berett att förhandla i slutet av vecka 19. Vid den förhandling som därefter ägde rum den 12 maj diskuterades ett förslag till uppgörelse från SIF:s sida, som gick ut på att Carina Holmberg skulle sluta sin anställning och erhålla ett avgångsvederlag om 12 000 kr. Vidare nämndes som ett alternativ att SIF kunde begära skadestånd för brott mot medbestämmandelagen. I brev den 13 maj till SIF begärde bolaget en redovisning av skadeståndsanpråken med precisering av de punkter på vilka bolaget enligt SIF:s uppfattning skulle ha brutit mot medbestämmandelagen. I samma brev förklarade bolaget även, att det emotsåg förslag om tidpunkt och plats för fortsatta förhandlingar. SIF tillskrev härefter bolaget genom brev den 16 maj, vari SIF emellertid ej lämnade det av bolaget begärda beskedet i skadeståndsfrågan. Ej heller gav SIF besked om tid och plats för ny förhandling. I stället uttalade SIF, att SIF ej skulle resa skadeståndskrav mot bolaget om uppgörelse kunde träffas enligt SIF:s förslag den 12 maj samt att stämmningsansökan omedelbart skulle inlämnas till arbetsdomstolen om en uppgörelse inte nåddes; härjämte uppmanades bolaget i brevet att omgående ta ställning till förslaget. I nytt brev till SIF den 24 maj uttryckte bolaget sin förvåning över att SIF inte besvarat bolagets berättigade begäran om preciserade skadeståndsanspråk, varjämte bolaget som anledning till sin begäran angav, att bolaget ville jämföra skadeståndsalternativet med SIF:s förslag till uppgörelse. I brevet skrev

bolaget även, att Carina Holmberg samma dag låtit meddela att hennes sjukskrivning förlängts till den 20 juni, att hon även meddelat att hon därefter skulle börja arbeta, att samtalet gjort bolaget litet osäkert i frågan om Carina Holmberg avsåg att komma tillbaka just till bolaget, dit hon var hjärtligt välkommen, samt att bolaget skulle vara tacksamt om SIF kunde klarlägga saken. På detta svarade SIF i brev den 26 maj, att bolaget brutit mot 13 och 16 §§ medbestämmandelagen, att SIF för dessa brott kunde kräva skadestånd med 15 000 kr, att krav ännu inte framställts eftersom SIF föreslagit en annan lösning, att Carina Holmberg var beredd att efter friskskrivning återgå till samma arbetsuppgifter som tidigare om överenskommelse inte träffades om annat samt att bolaget var välkommet till fortsatta diskussioner i ärendet den 2 juni vid klockslag och på plats som närmare angavs i brevet. I svarsbrev den 31 maj meddelade bolaget, att det tyvärr inte kunde komma den 2 juni. Bolaget föreslog, att de fortsatta diskussionerna skulle äga rum i vecka 23 eller 24 samt förklarade, att det emotsåg besked om ny tidpunkt. I brevet uttryckte bolaget även förvåning över att SIF nämnde ett skadeståndsanspråk om 15 000 kr, sedan SIF tidigare muntligen framställt krav på 10 000 kr om bolaget ej gav Carina Holmberg ett avgångsvederlag om 12 000 kr. Bolaget uttalade även bl a, dels att bolaget gärna ville behålla Carina Holmberg, dels att bolaget numera erhållit läkarintyg, av vilket framgick att Carina Holmberg skulle vara frisk den 20 juni, samt att avgångsvederlag till följd därav blev inaktuellt. Som svar på detta erhöll bolaget i brev från SIF den 2 juni det förvånande beskedet, att SIF ansåg förhandlingen avslutad eftersom bolaget ej besvarat SIF:s förslag om förhandling den 2 juni och ej heller inställt sig vid den föreslagna tidpunkten. Innan SIF anhängiggjorde talan i tvisten hade bolaget ytterligare några kontakter med SIF i syfte att nå en lösning av tvisten. I detta läge lät SIF emellertid bolagets val stå mellan 15 000 kr i skadestånd och ett avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner.

Såsom framgått av den nu lämnade redovisningen tog bolaget visserligen ej kontakt med SIF inom de närmaste dagarna efter SIF:s förhandlingsframställning. Förhandling ägde dock rum den 12 maj och bolaget har därefter beredvilligt tagit alla erforderliga kontakter med SIF. Det inledande dröjsmålet med att besvara SIF:s begäran om förhandling hängde samman med att bolaget var i tidsnöd, bl a till följd av mellankommande helgdagar, liksom med bolagets ovana att tillämpa den vid tillfället endast några månader gamla medbestämmandelagen.

De omständigheter bolaget återgivit leder enligt bolagets mening till att skadeståndsskyldighet ej kan anses föreligga. Skulle sådan skyldighet likväl anses åvila bolaget bör omständigheterna föranleda kraftig skadeståndsjämkning, i första hand till noll.

SIF

När SIF sände sitt brev den 2 juni 1977, vari SIF förklarade sig anse förhandlingen avslutad, hade SIF ännu inte mottagit bolagets brev den 31 maj. Detta brev nådde SIF först den 3 juni, något som SIF bekräftade i brev den 7 juni till bolaget.

SIF delar ej bolagets uppfattning att en primär förhandling varit meningslös. Hade SIF blott beretts tillfälle att delta i sådan förhandling är ej uteslutet att händelseförloppet kunnat påverkas.

SIF bestrider att bedömningen av skadeståndsfrågan bör påverkas av att medbestämmandelagen funnits till endast relativt kort tid. Den hade dock varit i kraft sedan den 1 januari 1977, d v s mer än tre månader innan de i målet påtalade omständigheterna inträffade.

Ej heller eljest är de av bolaget åberopade omständigheterna sådana att befrielse helt eller delvis från skadeståndsskyldighet bör komma ifråga. Vad särskilt angår bolagets påstående om tidsnöd på grund av mellankommande helgdagar när det gällde att besvara SIF:s begäran om förhandling i brevet den 13 april 1977 kan endast framhållas, att det under 14-dagarsperioden närmast efter den 13 april inte infallit några helgdagar utöver de två söndagarna den 17 och den 24 april.

Domskäl

Enligt 11 § första stycket medbestämmandelagen åligger det arbetsgivare att på eget initiativ förhandla med arbetstagarorganisation, i förhållande till vilken han är bunden av kollektivavtal, innan han beslutar om viktigare förändring av arbets- eller anställningsförhållandena för arbetstagare som tillhör organisationen. Motsvarande förhandlingsskyldighet föreligger enligt 13 § även när, såsom i det fall som är aktuellt i målet, arbetsgivaren och vederbörande organisation inte är bundna av kollektivavtal i förhållande till varandra men fråga särskilt angår arbets- eller anställningsförhållandena för arbetstagare som är medlem i den organisationen.

I målet har inte någon av parterna påstått annat än att bolagets brev den 6 april 1977 till Carina Holmberg innefattat beslut om omplacering av Carina Holmberg från hennes tjänst som ekonomiassistent på ekonomiavdelningen till annan tjänst i företaget. I brevet har ej angivits vilka arbetsuppgifter som skulle ankomma på Carina Holmberg efter omplaceringen. Naturligen har dessa dock avsetts vara andra än de som Carina Holmberg tidigare haft att utföra som ekonomiassistent.

Arbetsdomstolen finner uppenbart, att bolagets beslut om omplacering utgjort beslut om sådan viktigare förändring som sägs i 11 § första stycket medbestämmandelagen. Bolaget hade följaktligen varit skyldigt att på eget initiativ förhandla med SIF innan beslutet fattades om inte, såsom enligt bolagets mening varit fallet, sådana synnerliga skäl förelegat, som enligt 11

§ andra stycket medger arbetsgivaren att fatta beslut innan han fullgjort sin förhandlings skyldighet.

Bolaget har alltså gjort gällande, att sådana synnerliga skäl förelegat och härvidlag hänvisat till, att bolaget befunnit sig i en nödsituation till följd av eftersläpningen av arbetet på ekonomiavdelningen och de anmärkningar bolagets revisor framställt mot denna eftersläpning. I och för sig är förståeligt, att bolaget velat så snart som möjligt få en ersättare som kunde utföra Carina Holmbergs arbetsuppgifter. Det är emellertid inte visat, att det ej funnits utrymme för förhandling med SIF innan bolaget fattade sitt omplaceringsbeslut och underrättade Carina Holmberg om detta.

Det har vidare ej visats, att eventuell okunnighet hos bolaget om Carina Holmbergs medlemskap i SIF berott av omständigheter som skulle kunna befria bolaget från den ifrågavarande förhandlingsskyldigheten. Ej heller eljest har förekommit någon omständighet på grund varav det skulle kunna anses att bolaget ej varit underkastat denna skyldighet. Bolaget måste följaktligen anses ha på sätt SIF gjort gällande brutit mot den åberopade 13 § i medbestämmandelagen.

Vad härefter angår SIF:s påstående om brott mot 16 § medbestämmandelagen framgår av det åberopade lagrummet att, när fråga är om annan förhandling än exempelvis sådan primär förhandling som avses i 11 §, förhandlingen skall hållas inom två veckor efter det att motparten fått del av förhandlingsframställningen om motparten är enskild arbetsgivare. Denna 14-dagarsregel har ägt tillämpning på den av SIF i brevet den 13 april 1977 begärda förhandlingen oavsett att denna förhandling - i varje fall delvis - trätt i stället för den primära förhandling, vilken enligt det tidigare anförda bort äga rum innan bolaget fattade sitt omplaceringsbeslut.

I målet är ostridigt, att det inte förekom någon kontakt mellan bolaget och SIF inom 14 dagar efter det att bolaget erhöll SIF:s nyssnämnda brev. Vad bolaget anført rörande orsakerna härtill befriar inte bolaget från dess skyldighet enligt 16 § medbestämmandelagen att medverka till att förhandling kom till stånd inom den angivna tiden.

Bolaget har alltså brutit mot 13 och 16 §§ medbestämmandelagen, därvid tyngdpunkten naturligen måste anses ligga vid åsidosättandet av den skyldighet att primärförhandla, som följer av det förstnämnda lagrummet. Vad som förekommit i målet medger ej att bolaget kan undgå skyldighet att utge allmänt skadestånd för lagbrotten. Frågan om storleken av utgående skadestånd finner arbetsdomstolen ej böra påverkas av att en förhandling med SIF enligt bolagets mening ej skulle ha lett till annan åtgärd än den bolaget vidtagit. Objektivt sett får i stället anses, att en primär förhandling varit ägnad att kunna påverka händelseförloppet. Ej heller kan anses, att bolaget till följd av mellankommande helgdagar - i själva verket endast två söndagar - haft sådana svårigheter att inom 14 dagar efterfölja SIF:s begäran om förhandling att det kan påverka skadeståndsbedömningen.

Med hänsyn till omständigheterna i övrigt i målet, särskilt den relativt korta tid varunder medbestämmandelagen varit i kraft innan det i målet aktuella händelseförloppet inleddes, finner arbetsdomstolen dock, att

skadeersättningen ej skäligen bör bestämmas till högre belopp än sammanlagt 5 000 kr.

Domslut

Bolaget skall till SIF utge allmänt skadestånd med femtusen (5 000) kr.

Bolaget skall även ersätta SIF dess rättegångskostnader med tretusen (3 000) kr utgörande ombudsarvode jämte sex (6) procent ränta därå från dagen för denna dom tills betalning sker.

Dom 1977-12-16, målnummer A-200-1977.

Ledamöter: Jan Ljungar, Gunnar Grenfors, Olle Gunnars son, Sten Alrutz (f d direktör i Svenska Arbetsgivareföreningens Allmänna Grupp; tillfällig ersättare; skiljaktig), *Hans Forselius* (skiljaktig), *Erik Sjöqvist* (förbundsordförande i Svenska Skorstensfejareförbundet; tillfällig ersättare) och *John Östlund* (f d förste ombudsman i Statstjänstemannaförbundet; tillfällig ersättare).

Sekreterare: Lars Johan Eklund.

Ledamöterna Sten Alrutz' och Hans Forselius' skiljaktiga mening

I likhet med övriga ledamöter finner vi att bolaget har brutit mot bestämmelserna i 13 och 16 §§ medbestämmandelagen. Vid bedömningen av frågan om skadestånd bör utgå härför anser vi följande vara att beakta. Medbestämmandelagen hade vid tiden för i målet aktuella händelser endast varit gällande några månader. 13 § medbestämmandelagen ålägger arbetsgivare skyldighet att förhandla enligt 11 och 12 §§ med organisation till vilken han inte står i något kollektivavtalsförhållande. § 13 avser emellertid i första hand att skydda minoritetsorganisationer på en arbetsplats. Bolaget har inte varit bundet av något kollektivavtal och har därför inte heller haft återkommande förhandlingar som är vanligt mellan kollektivavtalsbundna parter. Mot bakgrund härav ter sig också förståeligt att bolaget ej i den nya situationen som uppstått till följd av medbestämmandelagen tillmätt frågan om Carina Holmbergs organisationstillhörighet särskild uppmärksamhet. Tilltro får sättas till bolagets uppgift att den för personalfrågorna ansvarige saknade kännedom om att Carina Holmberg var medlem i SIF. 13 § och dess förarbeten behandlar inte heller frågan om skyldighet föreligger för en arbetsgivare, som inte står i kollektivavtalsförhållande till facklig organisation, att utforska en arbetstagares eventuella fackliga tillhörighet och hur denna skyldighet i så fall skall fullgöras. Med hänsyn till det anförda och då utredningen ger vid handen att bolagets handlande ej skett i ont uppsåt (jmf Ds dom 187/1977), bör enligt vår mening något skadestånd ej skäligen utgå.

Överröstade härutinnan är vi i övrigt ense med majoriteten.